

att blifvande innehafvare af den då lediga kyrkoherdeboställningen skulle i afseende på sina inkomster anses med de förordningar, som äro för-
orsakade minskning af inkomsterna och kunde vara i vederbörlig ordning
fastställa.

I ~~anledning~~ den 23 april 1890 hade stad-förhållning i Gefle, med
förmånan att kyrkoherdeboställningen utlyses blifvit tillstätt anslått att
den kyrkoherden på lön anslagna åker eller vretjord, som efter ett år
1875 fastställt egoutlyste med staden då utgjorde 15 tunnland 7¹/₂ kapp-
land och hvarat utredningslopp under de sista åren i medelst skulle
hafva uppgått till 2,234 kronor 16 öre, nämligen såsom nödvändig för re-
glingsplanens genomförande, till af staden öfverstått med en årlig ersätt-

N:o 12.

Kommunarkollegium som anbefalade att efter vederbörlig hörande,
häröfver utlåtande hade i ärendet hört stad-förhållningen och ut-
Ank. till Riksd. kansli den 9 februari 1894, kl. 12, midd.

*Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående
upplåtelse till Gefle stad af den kyrkoherden derstädes på
lön anslagna åker eller vretjord.*

(I. A.)

Sedan Kongl. Maj:t uti löneregleringsresolution den 29 december 1865
för presterskapet uti Gefle pastorat bestämt, bland annat, att kyrkoherden
skulle innehafva embetsgård och 45 tunnland 7 kappland åker eller vret-
jord, samt derefter under den 27 januari 1888 fastställt plan ej mindre
för reglering af oreglerade delar af Gefle och af hela området för första-
den Strömsbro än äfven till ändring i den tillförene fastställda stadsplanen,
att lända till efterrättelse vid verkställighet i den mån sådant utan för-
närmande af någons lagliga rätt kunde ega rum, hade, enligt hvad af det
vid Kongl. Maj:ts till Riksdagen aflåtna proposition (n:o 10) af den 30
november 1893 fogade statsrådsprotokoll öfver ecklesiastikärenden inhemtas,
Kongl. Maj:t genom bref den 25 april 1889 bifallit en af Gefle stads
församling gjord ansökning att, till beredande af tillfälle för staden att
delvis genomföra den fastställda regleringsplanen genom förvärfvande åt
staden af de vretar, som tillhörde kyrkoherdebostället, mot erläggande af
en deremot svarande ersättning i penningar, Kongl. Maj:t måtte förordna,

att blifvande innehafvare af den då lediga kyrkoherdebeställningen skulle i afseende på sina inkomster åtnöjas med de förändringar, som icke förorsakade minskning af inkomsterna och kunde varda i vederbörlig ordning fastställda.

I ansökning den 23 april 1890 hade stadsfullmäktige i Gefle, med förmälan att kyrkoherdebeställningen nyligen blifvit tillsatt, anhållit, att den kyrkoherden på lön anslagna åker eller vretjord, som efter ett år 1875 fastställt egoutbyte med staden då utgjorde 45 tunnland $7\frac{23}{24}$ kappland och hvaraf arrendebeloppet under de sista åren i medeltal skulle hafva uppgått till 2,834 kronor 16 öre, måtte, såsom nödvändig för regleringsplanens genomförande, få af staden öfvertagas mot en årlig ersättning till kyrkoherden af 3,000 kronor.

Kammarkollegium, som anbefalts att, efter vederbörandes hörande, häröfver afgifva utlåtande, hade i ärendet hört stadsförsamlingen och utnämnde kyrkoherden N. Lövgren samt infordrat yttranden ej mindre af magistraten i Gefle än äfven af domkapitlet i Upsala och Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Gefleborgs län; och hade kyrkoherden Lövgren dervid framhållit, att det ej vore utredt, till huru stort belopp afkomsten af vretjorden rätteligen borde uppskattas, äfvensom att, enär under en följd af år kyrkoherdens inkomster till följd af medelmarkegångsprisens fall minskats, hvaremot hans utgifter under församlingens snabba tillväxt ökats särskildt genom behovet af embetsbiträde, det för kyrkoherden varit af stor vigt att i vretjorden hafva en inkomstkälla, hvars afkastning varit i tilltagande, på grund hvaraf kyrkoherden Lövgren ansåge det billigt, att staden — i hvars ego vretjorden kunde beräknas lemna en flerdubbelt högre afkastning än för närvarande — jemte det den åtog sig en bestämd årlig ersättning för samma jords afstående, förbunde sig att, i händelse af behof, höja ersättningsbeloppet så mycket, att kyrkoherdelönen hölles uppe vid en bestämd siffra nära den, hvarmed den efter förändringens genomförande började.

Domkapitlet hade, efter inhemtande af vederbörande kontraktsprosts yttrande, anfört, att å ena sidan kyrkoherdelönen i Gefle, hvilken, förutom afkomsten af ifrågavarande vretjord, utginge i lösen efter medelmarkegångspris för spanmål och smör och näppeligen kunde någon gång anses hafva motsvarat kyrkoherdens embetsställning och lefnadskostnader i ett sådant samhälle som Gefle, till följd af det ständigt sjunkande markegångspriset betydligt minskats, under det att stadens folkmängd samtidigt ökats och fortfarande vore stadd i stigande, på grund hvaraf kyrkoherden nöd-

gats, för att kunna på ett tillfredsställande sätt sköta tjensten, aflöna embetsbiträde, hvaremot, å andra sidan, vretjorden i stadens ego genom upplåtande till bebyggande, med all sannolikhet skulle komma att erhålla ett betydligt värde och lemna en flerdubbelt högre afkastning än den, som uppstått på grund af de angående samma jord senast upprättade arrendekontrakt, och hade domkapitlet för den skull ansett, att staden borde åläggas för vretjordens öfvertagande lemna kyrkoherden en årlig ersättning af minst 3,500 kronor.

För egen del hade kammarkollegium i utlåtande af den 7 april 1891, jemte meddelande, att af de hos kollegium förvarade handlingar någon upplysning angående tillkomsten af ifrågavarande vretjord icke kunnat vinnas, i likhet med samtliga öfrige i ärendet hörde vederbörande till ansökningen tillstyrkt bifall, dock att, enär vretjorden genom sitt läge inom en stad, hvilken syntes vara stadd i jemn utveckling, kunde antagas komma att i framtiden bereda innehafvaren af kyrkoherdebeställningen derstädes ej oväsentligt större inkomst, än den han nu uppbure af jorden, kollegium lika med domkapitlet ansett, att den årliga ersättningen till kyrkoherden för jordens afstående till staden icke borde bestämmas till lägre belopp än 3,500 kronor.

Vid ärendets föredragning den 11 december 1891 hade Kongl. Maj:t funnit den gjorda ansökningen icke böra till någon Kongl. Maj:ts åtgärd föranleda.

Hos Kongl. Maj:t hade nu stadsfullmäktige, på sätt i statsrådsprotokollet vidare meddelas, i förnyad ansökning af den 3 mars 1892 anhållit, det Kongl. Maj:t måtte tillåta, att Gefle stad, mot en årlig ersättning till kyrkoherden i Gefle församling af 3,500 kronor, finge öfvertaga ifrågavarande, kyrkoherden på lön anslagna åker eller vretjord; hvarefter upplysning lemnats, att, enligt ett den 27 oktober 1892 börjadt och den 12 november samma år avslutadt samt af vederbörande egodelningsrätt fastställt egoutbyte emellan Gefle stads kyrkoherdeboställe och stadens egande hemman Nynäs n:o 1 i Hille socken, bostället af berörda löningsjord frångått 9 tunnland 18 kappland, hvaremot bostället fått sig tillagdt nära 11 tunnland.

Efter det Kongl. Maj:t med hänsyn till det förändrade skick, hvori frågan genom stadsfullmäktiges sist omförmälda erbjudande kommit, och då ifrågavarande jord vore af beskaffenhet att, jemlikt 114 § regeringsformen och presterskapets privilegier af den 16 oktober 1723, till dess öfvertagande af Gefle stad, på sätt ifrågasatt blifvit, erfordrades kyrko-

mötets bifall, inhemtat kyrkomötets yttrande i frågan, hade kyrkomötet i skrifvelse den 30 sistlidne september förklarad, att kyrkomötet för sin del medgifve, att Gefle stad finge emot en årlig ersättning till kyrkoherden i Gefle pastorat af minst 3,500 kronor förvärfva ifrågavarande, kyrkoherden på lön anslagna åker eller vretjord till dess nuvarande areal.

På grund af hvad sålunda i ärendet förekommit har Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att medgifva, det Gefle stad måtte emot en årlig ersättning till kyrkoherden i Gefle pastorat af minst 3,500 kronor förvärfva den kyrkoherden på lön anslagna åker eller vretjord till dess nuvarande areal.

Statsutskottet, till hvars förberedande behandling denna proposition blifvit hänvisad, har icke haft något att emot Kongl. Maj:ts framställning erinra, hvadan utskottet hemställer,

att hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit må af Riksdagen bifällas.

Stockholm den 9 februari 1894.

På statsutskottets vägnar.

GUSTAF SPARRE.